

10323027 számú Kéményseprő megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1 A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Kéményseprő
- 1.2 Ágazat megnevezése: Rendészet és közszolgálat
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 1032

2 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Kéményseprő
- 2.2 Szintjének besorolása
 - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 3
 - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 3
 - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 3

3 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakma- jegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály:

- a kéményseprő-ipari tevékenységről szóló 2015. évi CCXI. törvény
- a kéményseprő-ipari tevékenységről szóló törvény végrehajtásáról szóló 99/2016. (V. 13.) Korm. rendelet
- a kéményseprő-ipari tevékenység ellátásának szakmai szabályairól szóló 21/2016. (VI. 9.) BM rendelet

4 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A kéményseprő önállóan elvégzi az égéstermék-elvezetők és tartozékainak tisztítását, ellenőrzését, műszaki felülvizsgálatát, valamint kéményseprőmester irányításával az égéstermék-elvezető műszaki vizsgálatát. Feladatellátása során feltárja az égéstermék-elvezető hibáit. Alapvető műszaki kommunikációt folytat, tájékoztatja szóban és írásban az ügyfeleket a szükséges információkról, építész-, gépész tervet olvas. Elvégzi az alapvető tüzeléstechnikai és az égéstermék-elvezetővel kapcsolatos méréseket, továbbá a tüzelőberendezések égéstermék- és töltet oldali tisztítását, valamint a szellőzési rendszerek ellenőrzését, tisztítását. Kapcsolódó preventív tűz- és környezetvédelmi, energiahatékonysági tevékenységet végez. Kitölti a munkavégzéshez rendszeresített dokumentumokat. Célspecifikus elektronikus rendszerben történő adatrögzítést és adatfeldolgozást végez. Alapvető informatikai rendszerekben felhasználói szinten dolgozik. Baleset esetén intézkedik a veszélyhelyzet elhárítása érdekében a tűz-, baleset, munkavédelmi és elsősegélynyújtási szabályok és etikai elvárások szerint.

5 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll: -

5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése:

5.1.2 Nyilvántartó hatóság:

5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma:

6 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

6.1 Iskolai előképzettség:

- alapfokú iskolai végzettség

6.2 Szakmai előképzettség: nem szükséges

6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: -

7 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

7.1 Minimális óraszám: 800

7.2 Maximális óraszám: 1000

8 A szakmai követelmények leírása:

8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Szóban és írásban tájékoztatja az ügyfeleket a kéményseprőipari tevékenység során észleltekről.	Ismeri a kapcsolatteremtés, kommunikáció szabályait, az alapvető udvariassági, illemtani, szakmaetikai előírásokat, szakmája történelmét.	Fejleszti kommunikációs készségét, szókincsét, betartja az etikai, higiéniai normákat.	Felelős az általa közölt információkért és a meghozott döntésekért.
2	Felmérve a munkavégzés tűz-, munka- és környezetvédelmi kockázatait, balesetek esetén intézkedik a veszély elhárításáról, szükség esetén szakszerű elsősegélyt nyújt.	Ismeri a munka-, baleset-, tűz- és az alapvető környezetvédelmi előírásokat, elsősegély nyújtási protokollokat.	Egy esetleges baleset, veszélyhelyzet, illetve káresemény kapcsán tett intézkedések során kezdeményezően jár el.	Önállóan dönt a megfelelő munkavédelmi feltételek alkalmasságáról a szükséges védőeszközök megválasztásával.
3	Preventív tűz-, környezetvédelmi és energiahatékonysági tevékenységet végez.	Ismeri a vonatkozó tűzvédelmi, környezetvédelmi és energiahatékonysági előírásokat.	Folyamatosan szinten tartja, frissíti az alapvető tűz- és környezetvédelmi, valamint energetikai tudását.	Élet- és vagyonvédelmi, környezetvédelmi, energiahatékonysági szempontok figyelembevételével megfelelő döntéseket hoz.

4	<p>Kéményseprő mester szakmai iránymutatása mellett a tevékenysége ellátásához szükséges információk figyelembevételével építész-, épületgépész tervet, műszaki dokumentációt olvas, műszaki szituációkat értelmelmez.</p>	<p>Ismeri a műszaki tervek megjelenési formáit, ábrázolási, szerkesztési szabályait.</p> <p>Épületfizikai és hőtechnikai, valamint építészeti és épületgépészeti alapismeretekkel rendelkezik. Ismeri továbbá az égéstermék elvezetőkre vonatkozó alapvető műszaki és jogi normákat.</p>	<p>Rendszeresen figyelemmel kíséri a szakmája újításait, frissíti az alapvető jogi- és műszaki tudását.</p> <p>Elkötelezett a szakmai (jogi és műszaki) előírások érvényesítése területén, aktívan részt vesz az előírt szakmai továbbképzéseken.</p>	<p>Büntetőjogi felelőssége tudatában önállóan alkalmazza a vonatkozó jogi és műszaki szabályokat, előírásokat.</p> <p>Megfelelő döntést hoz a szabályok szerinti megítélés során, betartva és betartatva azokat.</p> <p>Szakmai iránymutatással értelmelmezi a terveket, műszaki dokumentációkat, betartja a vonatkozó határidőket a munkavégzése során.</p>
5	<p>Teljeskörűen elvégzi az égéstermék elvezetők vonatkozásában az ellenőrzéssel, tisztítással, műszaki felülvizsgálattal, összefüggő műszaki feladatokat (sormunka tevékenység). Kéményseprőmester irányításával elvégzi az égéstermék elvezető műszaki vizsgálatát.</p>	<p>Ismeri az égéstermék elvezetők és tartozékainak típusait, azok működését, funkcióját, az alapvető tisztítási, ellenőrzési, vizsgálati technológiákat.</p> <p>Ismeri a különböző technológiákhoz szükséges szerzőszámokat, azok kiválasztási szempontjait. használatukra, karbantartásukra vonatkozó előírásokat.</p> <p>Felismeri az alapvető hibákat, elvégzi az égéstermék</p>	<p>Törekszik a kéményseprőipari technológiák, előírások betartására, az észlelhető hibák feltárására.</p> <p>Önállóan használja a kéményseprőipari szerszámokat, eszközöket.</p> <p>Figyelemmel kíséri a szakmáját érintő változásokat, műszaki, technológiai újításokat.</p>	<p>Felelősséget vállal az elvégzett munkájáért, a technológiai folyamatok betartásáért, garantálva ezzel a lakosság élet-, vagyoni- és tűzbiztonságát, az égéstermék elvezetők használatra való alkalmasságát, valamint a minőségi kéményseprőipari szolgáltatást.</p>

		elvezető, a tüzelőberendezés és az égési levegő bevezetés együttes üzemeltetésének ellenőrzését.		
6	Elvégzi a kéményseprőipari, és a szükséges tüzeléstechnikai méréseket.	<p>Ismeri a mérési technológiákat.</p> <p>Tisztában van a mérendő paraméterek nagyságrendjével, mértékegységekkel.</p> <p>Ismeri a vonatkozó műszaki normákat. Ismeri a különböző technológiákhoz szükséges mérőeszköz, mérőműszer kiválasztási szempontokat, használatára, karbantartására vonatkozó előírásokat.</p>	<p>Munkája során törekszik a méréstechnológia folyamatok és szabályok betartására, a mérési adatok pontosságára.</p> <p>Nyitott a szakmai innovációkra, újdonságokra.</p>	<p>Felelősséget vállal az általa végzett mérések pontosságáért, nyomon követi az általa alkalmazott mérőeszközök hitelességét, karbantartottságát.</p> <p>Munkáját mind műszaki, mind tűz- és balesetvédelmi szempontból megfelelően végzi.</p>
7	Elvégzi a kéményseprő ipari tevékenység dokumentálását.	Jogszabály szerinti kötelező dokumentumok tartalmi és formai elemeit alkalmazási szinten ismeri.	Törekszik a szakmai szabályok betartása mellett a dokumentumok helyes precíz jól megfogalmazott kitöltésére.	A dokumentálás során betartja a jogszabályokat és felelősséget vállal az általa rögzített adatok helyességéért.

8	Célspecifikus elektronikus rendszerben történő adatrögzítést és adatfeldolgozást végez. Alapfokon szövegszerkesztő, táblázatkezelő szoftvereket, levelező rendszereket, internetet használ.	Alapvető informatikai ismeretekkel rendelkezik, képes felhasználói szinten kéményseprőipari tevékenységhez tartozó célszoftverek és szövegszerkesztő, táblázatkezelő szoftverek használatára.	Nyomon követi és folyamatosan fejleszti informatikai ismereteit.	Felelősen végzi az adatokkal történő műveleteket, melyek pontosságáért felelősséget vállal, és betartja az adatkezelési szabályokat.
9	Elvégzi a tüzelőberendezés égéstermék és töltet oldali tisztítását.	Ismeri a tüzelőberendezések alapvető típusait, kialakítását, működését, a tisztítási technológiákat. Felismeri a tüzelőberendezések észlelhető hibáit.	A lakó és egyéb helyiségek, valamint a tüzelőberendezések legnagyobb kímélete mellett végzi a tüzelőberendezés égéstermék és töltet oldali tisztítását.	Felelősséget vállal a technológiai folyamatok betartásáért.
10	Szemrevételezéssel ellenőrzi és szükség esetén tisztítja a szellőzési rendszereket.	Ismeri a szellőzőrendszerek alapvető kialakítását, a tisztítási technológiákat. Felismeri a szellőzőrendszerek észlelhető hibáit.	Törekszik a lakó és egyéb helyiségek legnagyobb kímélete, odafigyelése melletti munkavégzésre.	Felelősséget vállal a technológiai folyamatok betartásáért, a keletkezett szennyeződés ártalmatlanításáért.

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem

9 A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerőpiaci relevanciája):

A kéményseprő-ipari szolgáltatás kötelező igénybevételét törvény írja elő az alaptörvény értelmében, melynek célja az állampolgárok egészséges és biztonságos élethez való jogának, egyben az állampolgárok élet- és vagyonvédelmének biztosítása, továbbá a környezetvédelem és az energiahatékonyság szolgálata. Munkaerőpiaci relevanciája egyrészt a szolgáltatást kötelezővé tevő jogszabályi környezet által generált állandó feladatok megléte, másrészt a létszámigények kielégíthetősége körében ragadható meg.

10 A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek teljesítéséről, a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: -

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Kéményseprőipari tevékenységek elmélete

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

Az interaktív vizsgatevékenység 30 feleletválasztós feladatot tartalmaz és a tanulási eredmények mérése érdekében az alábbi tudáselemekből kerül összeállításra:

- kéményseprő-ipari jogszabályok 40%-ban,
- szabványi, műszaki ismeretek 40%-ban,
- munka-, tűz-, baleset és környezetvédelmi ismeretek 10%-ban,
- szakmai számítások 10%-ban.

10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 30 %

10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A vizsgaszervező által elkészített javítási és értékelési útmutató alapján a számítógép automatikusan értékeli a feladatot.

10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51 %-át elérte.

10.3 Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Komplex kéményseprő gyakorlati feladat

10.3.2 A vizsgatevékenység vagy részeinek leírása:

A vizsgázó végrehajtja egy adott ingatlanhoz tartozó égéstermék elvezető sormunka jellegű feladatait (ellenőrzés, tisztítás, műszaki felülvizsgálat, gyakorlati kéményseprő feladatok és dokumentálásuk, ügyfél tájékoztatása) a mindenkor hatályos jogszabályi alaptermés és dokumentálási rend betartásával. A vizsgafeladat befejezését követően a vizsgabizottság a gyakorlati feladathoz kapcsolódó témakörökben kérdéseket tesz fel a vizsgázónak.

A vizsgázók a projektfeladat gyakorlati feladatát munkapárban (2 fő) is végrehajthatják.

10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 30 perc, melyből

- a sormunka feladat elvégzése, dokumentálása, ügyfél tájékoztatása 20 perc,
- a gyakorlati feladathoz kötődő szóbeli kikérdezés 10 perc.

10.3.4 A vizsgatevékenység súlyaránya a teljes képesítő vizsgán belül: 70 %

10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az értékelést a vizsgaszervező által készítendő értékelő lapon kell elvégezni.

A projektfeladat munkapárban történő végrehajtása esetén, a feladat értékelése történhet külön-külön a vizsgázók feladatorientált értékelésével, vagy a munkapár egyidejű értékelésével. Amennyiben a két értékelendő személy egy időben, munkapárban hatja végre a feladatot, úgy az értékelő lapot személyenként kell a megfelelő szempontok szerint kitölteni. Ebben az esetben a szóbeli kikérdezés terjedjen ki a munkapár tevékenységének önértékelésére, az esetleges hiányosságok feltárására is.

Értékelési szempontok és azok beszámításának súlyaránya az értékelésbe:

- szakmai, biztonsági, higiéniai szabályok betartása (tűz- és munkavédelem) 10 %,
- technológiák műveleti sorrendjének megfelelése 20 %,
- eszköz-, műszerhasználat megfelelése 20 %,
- a technológiai folyamatok során a megfelelő következtetések levonása, szóbeli és írásbeli értékelése, dokumentálása 20 %,
- a gyakorlati vizsgafeladathoz kapcsolódó kérdések helyes megválaszolása, szakmai nyelvezet használata 30 %.

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerzhető összes pontszám legalább 61%-át elérte.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

- 1 fő szakirányú középfokú végzettséggel rendelkező közreműködő, segítő a projektfeladat vizsgarészénél
- 1 fő informatikai szakember a számítógépes rendszer folyamatos működésének biztosítására jelenléti vagy telefonos ügyelet formájában.

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- Ipari porszívó
- Tolókefe (többféle hosszúságú, kialakítású és anyagú száruk, különböző anyagú és méretű kefefejekkel)
- Golyós-kötél (különböző anyagú és méretű golyókkal)
- Rugósaparat és golyós kötéltre szerelhető különböző kefefejek (különböző méretekben)
Égéstermék-visszaáramlást érzékelő műszer
- Kézi kefe (partvis)
- Csőkefe (többféle hosszúságú és anyagú száruk, különböző anyagú és méretű kefefejekkel) az összekötő elem tisztításához
- Koromvonó
- Kéményseprő lapát
- Kéménykulcs
- Zseblámpa
- Gyújtó eszköz
- Égető kanna (gázolajos vagy PB-s)
- Szivacs dugók füstnyomás próbához, esetleg tisztításhoz (különböző méretben és formában)

- Kéményvizsgáló tükör, páralemez
- Kéményvizsgáló ipari kamera
- Mérőszalag
- Kézi szerszámok (kéménykalapács, csavarhúzó, fogó, franciakulcs)
- Egy-, kétágú létra
- Füstképző patron
- Kazánkefék eltérő méretben
- Általános kézi szerszámok, célszerszámok, kézi kisgépek
- Szivárgási-érték mérőműszer, tartozékaival
- Tüzeléstechnikai mérőműszer (O₂, CO₂, CO, p, t)
- Kézi elektromos fűrőgép, fém fúrószárossal
- Elektromos hosszabbító
- Lézeres távolságmérő
- Nyomvonalvizsgáló
- Endoszkóp
- Hőmérők
- Áramlástechnikai mérőműszerek, eszközök (Prandtl cső, Pitot cső, Anemométer)
- Munkavédelmi, munkabiztonsági eszközök, felszerelések
- Számítógép, szoftverek
- Digitális fényképezőgép
- Rádió adó-vevő
- Nyomtató, szkennel
- Kommunikációs eszközök (telefon, internet)
- Kéményseprőipari formanyomtatványok
- Informatikai eszközökkel felszerelt tanterem, és gyakorlati helyiség tüzelőberendezésekkel, azok égéstermék elvezetésére szolgáló rendszerekkel és szellőztési berendezésekkel

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

10.7 A képezítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

- rajzeszközök (ceruza, radír, két háromszögvonalzó, szögmérő, körző)
- zsebszámológép
- kéményseprőipari nyomtatványok

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek:

A gyakorlati vizsga közvilágítási időn kívül szervezhető.